

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS

BANOVITS LÁSZLÓ, segéd-titkár.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőcég:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14.— kor.
Fél évre 7.— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti balesetbiztosító részvénytárs.«-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Elismerés és kitüntetés

Miskolcz, 1905. január 28.

(§§.) Abból az alkalomból, hogy ő felsége a magyar kir. államvasutak igazgatóságának távozó elnökét a közel napokban valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki, — önkénytelenül is tollunkra tolokodik a kérdés, hogy a Kuriának legutóbbi döntvénye alapján közhivatalnoki sorba juttatott vasuti alkalmazottak, a kik munkában és hazafiasságban a magyar hivatalnoki karban a legelső helyek egyikét foglalják el, miért jutnak oly ritkán kitüntetéshez, a mire pedig közülük igen sokan méltán és becsületesen rá szolgáltak?

Sajnos, ez a mi mostoha elbánásra kárhoytatott hivatalnoki karunk, a mely pedig az állami czélok szolgálatában és a közéleti tevékenységben mindenkor helyt állott és kivette részét a társadalmi kötelezettségekből, ma még mindig nem foglalhatta el azt a helyet, mely teendőinek fontosságánál és műveltségi fokánál fogva jogosan megilletné. Hogy kik ebben a bünösök, azt most nem kívánjuk fejtegetni, de tény az, hogy a vasuti hivatalnoki kar társadalmi téren való érvényesülésének még mindig olyan akadályai vannak, a melyek leküzdésére korántsem elégséges magának a testületnek minden jóra való törekvése.

A felsőbbség segítő kezének hiányát érezzük és tapasztaljuk sajnosan.

Ez magyarázza azt a körölményt is, hogy az igazán kiváló hivatali működés, a melyet más szakbeli szolgálatnál olykor érdemen felüli elismerésekkel és kitüntetésekkel honorálnak, a mi világunkban a kötelesség teljesítés rideg nivóján megakad és elismerés, kitüntetés nélkül rokkán ki a munkából az, a kinek egész szolgálati ideje alatt csak a buzgó, lelkiismeretes odaadás képezte ambícióját.

Ha körülnézünk, oly kevés közöttünk a vasutas, a kinek érdemeit a királyi kegy is méltányolta, hogy valóban szinte kételkednünk kell hivatásunk és a teljesített munka komolyságában.

Épen azért kétszeresen jól esik, hogy ő felsége a most távozó elnököt a legmagasabb czim adományozásával tüntette ki, mert érezzük, hogy ebből az elismerésből nekünk névtelen, szürke munkásoknak is jut valami.

Nagy sebességű elektromos gyorsvasut Berlin és Hamburg között.

Magyar mérnök ideája.

Irtta: Schindler Viktor.

Január 28.

(Folytatás.)

Ez egyszer megint ismétlődött az, a mi a magyar technikus világgal egy ízben az elektromos téren már megtörtént. Megtörtént pedig akkor, midőn a budapesti Ganz és Társa gépgyár a transzformálható magas-

feszültségű váltakozó áram rendszereknek ugy a világítás, mint erő átvitelt illetőleg való alkalmazása mellett kardoskodott a világ összes elektrotechnikusainak kongresszusa alkalmából. A gyár alkotmányaiból és gyártmányaiból széles e világ minden kulturállama vásárolt mintát és ma már senki sem tudja, hogy a nagyfeszültségű és transzformálható váltakozó elektromos áram iparának, ősapjának a magyar Ganz és Társa gépgyárat kell tekinteni.

Ezen azonban nincs mit csodálkozni, a magyar önönmagával való surlódásainak, torzsalkodásainak közepette annyira leköti erejét, idejét, pénzét és munkaképességét áldatlan, önemésztő harczaiban, hogy nem érá a békés viszonyok közt, annyira ápolható, tudományos és az emberiség jó léteért küzdő, kísérletekben aktíve szerepelni.

Ismét azt látjuk magunk előtt, hogy magyar ideával megint egy hatalmas, világrendítő és felforgató átalakítást fog végezni a német közlekedés terén, mint két évtized előtt a váltakozó áram technikájával, magyar emlekből szopván az erőt, végzett, természetesen újra hűtlenül elfeledvén azt, kitől az impulzust kapta. Vajha a jövő-

TÁRCZA.

A három cigány.

— Lenau. —

*Egyszer, utmenti fűz alatt,
Három cigányt találtam,
A mint kocsim lassan haladt,
A puszta homokjában.*

*Az egyik állván, hegedült,
Tűzét hő dalba lopta;
Az esti nap, míg lemerült,
Biborfényébe vonta.*

*A második pipázva a
Bodros kék füstre nézett,
Oly vigan, mint a kit soha
Egy percnyi bú sem érhet.*

*A harmadik a földön im,
Czibalma fent az ágon;
Szél játszott ennek hurjain,
Az ő szívével: álom.*

*Kopott ruhájok rongyai
S a tarka-barka foltok:
Mi gúnyolhatta volna ki,
Büszkébben még a sorsot!*

*Ha élünk elborul, nekem
E három megmutatta:
Hogy fojtsunk el but könnyeden
Álomba, füstbe, dalba.*

*Sokáig néztem vissza még
Kocsimról, távolodva:
Bronz-szin arcukra és sötét
Szénfekete hajokra.*

Havas István.

A esere.

Hát a legfeketébb hálátlanság lett volna a Buza János részéről, ha a sorsa ellen ágaskodott volna. Nem is tette nagy időközön át. Mindene meg volt, a mit a teste, lelke megkívánt. Szükséget nem látott. Volt derék jó felesége, meg két életerős gyermeke.

Aztán egyszer mégis belefészkelte a szívébe az elégedetlenség.

Attól fogyást került az belé, miótától Karapy uraság, a kinek a birtokán, kasznár minőség-

ben egészséges életre való ideáinknak végrehajtásával a magyar akarat, erő és tőke egyesülnének, hogy ne forduljon elő az, hogy nálunk tervezett, — de érdeklődés híjján végre nem hajtott — terveket idegen államok hajtsák végre, az egész emberi nem méltó bámulását keltve. Ha azonban jelen esetben is az első kivétel dicsősége a németeket illeti is, sem vitathatja el az idea megszülemlésének pálmáját a magyar mérnöki kartól.

(Vége.)

A Kuria ítélete.

— A közhivatalnok vasutas. —

Január 28.

(Folytatás.)

Tekintve pedig azt, hogy az államvasutaknak a vonatkozó törvények által meghatározott állami kezelése, ami az 1883. évi XXIV. t. czikkében is kifejezést talál, az állami közigazgatás teendői közé tartozik és ebből folyóan a m. kir. államvasutak alkalmazottai az állami közigazgatásnak ebben az ágazatában elintézendő teendői teljesítésére hivataluknál fogva hivatvák; tekintve azt is, hogy a m. kir. államvas-

utak alkalmazottai a kormány kinevezésétől függő köztisztviselők, kik ebben a minőségükben, miként az a m. kir. Kuriának 1886. évi június hó 8-án kelt 58. számú döntvényében is kifejezést nyert, az államtól nem magánjogi czímen, hanem közigazgatási hatósági körében nyert megbízatásuknál fogva járnak el a jogkörükbe utalt vasuti teendők teljesítésénél:

mindezeknél fogva a m. kir. államvasutak szolgálatában álló, altisztekként alkalmazott főntebb megnevezett vádlottak a B. T. 461. §-ában meghatározott közhivatalnokoknak tekintendők; s minthogy a kir. ítélőtábla által e vádlottak terhére valóan elfogadott tények a B. T. 480. és 481. §-ában meghatározott büntetendő cselekménynek összes alkatelemeit kimerítik: nyilvánvaló, hogy a bíróság a büntetőtörvénynek megfelelő rendelkezését nem alkalmazta tévesen, midőn a vád alapjául szolgáló tettet mindegyik vádlottra nézve az idézett §§. rendelkezése alá eső hivatali hatalommal való visszaélés büntetének állapította meg, de a B. T. 92. §-ának alkalmazásával vétségnek minősítette.

Ezekhez képest a Bp. 385. §-ának 1. a) b) pontjaiban megjelölt semmisségi okok nem forognak fenn. De a Bp. 385. §-ának 1. c) pontjában megjelölt és a B. T. 82. §-ára alapított, a beszámíthatóságot kizáró semmisségi ok sem forog fenn. Ugyanis erre vonatkozóan a vádlottaknak az a védekezése,

ben szolgált, visszaérkezett külsőországból, a hol eddig élt a családjával.

Megnyílt a kastély és vele együtt a környék elé tárult az a sok fényes fölőslég, amiben az éféle módos ur duskálkodik.

— Ejj, kutyát ér az ilyen élet! Csattogott ki belőle időnként az elégedetlenség. Egyiknek ől számra hordja a legjava ajándékát a sors, a másiknak pedig nehéz munka verejtékével kell megszolgálni még a legszükségesebbet is.

— Hidd el apja, csitítgatta a jámbor párja, vannak nálunk még szegényebb emberek is.

Azért nincs igazság a földi javak kiosztásában Ha Uristen volnék, másként redztem volna be a világot.

— Ne vétkezz: ne avatkozz annak a legbölcsebbnek a dolgába, intette az istenfélő Magda asszony.

A kasznár erre csak a fogai közt morzsolt el valamit.

De azért nap-nap mellett kiöntött egy jó adagot a keserűségéből.

— Megint elhullt egy tinóm. Hát van-e még ilyen szerencsétlen ember a világon! Ezer menykő, hát miért nem lehetek én odafön, a kastélyban és ő az én helyemen?

Epen befogták a diszes üveges hintót.

A városba ment a nagyságos ur. Ugy mondják a doktorért, mert beteg a nagyobbik fia.

— Hej te, hallod-e! kiállt az a kis szobájukban dühöngő Buza János, add ide azt a fényes

fogatot, add ide a kastélyodat és vedd érte a mi szegénységünket. Elég volt már neked a jó módból. Cseréljünk.

Eszeden vagy, édes uram? fékezgette Magda, aztán kikiáltott a kis udvaron! ne garázdálkodjatok, gyerekek! Szörnyű, hogy milyen vástott ez a két fiu!

— Hát miért nem fogadunk melléjük olyan tudós urfit, mint az uraság, a ki nevelésre kapatná.

— Mert nincs benne módunk lelkem.

— Hisz ez az, ez az a nagy igaztalanság!

És kaján irigységgel követte a könnyen gördülő hintót, a melyen az uraság robogott a székvárosba doktor urért.

— Egy lovának kantarából három tinót is vehetnének; dűnyögött az elégedetlen ember.

Belevetette magát az ablaknak háttal álló karosszékbe és fejét az asztalra fektetett karjára nyugtatva, soká zsörtölődött úgy befelé.

* * *

Megnyílt a kis ajtó.

A Karpy uraság lépett be.

Csak ketten voltak a szobában: a kasznár meg az uraság.

— Mindig irigy szemmel nézegetsz felém, én meg ti felétek. Mondok egyet, Buza János: cseréljünk sorsot. Költözzetek át a kastélyba, én meg itt huzom meg magam enyéimmel a ti portáton.

mely szerint ők a terhükre megállapított cselekmény elkövetésekor közhivatalnoki minőségük tekintetében tévedésben voltak, s hogy ennél fogva vádbeli cselekményük a B. T. 82. §-ában meghatározott kizáró ok fenforgása miatt nem büntethető, azért nem volt figyelembe vehető, mert ez a védekezés azt foglalja magában, hogy vádlottak az eljárás tárgyát képező cselekménynek a büntetőtörvény szerint büntetendő voltát fel nem ismerték, már pedig a büntetőtörvény nem tudása, vagy téves felfogása a B. T. 81. §-a szerint a beszámítást nem zárja ki. Mindezeknél fogva a bejelentett semmisségi panaszok mint alaptalan perorvoslatok, a Bp. 437. §-ának negyedik bekezdése értelmében elutasítandók voltak.

A kir. Kuria, mint legfelsőbb bíróság ezzel tehát kimondotta a végső szót, a mely ellen nincs több jogorvoslat és a mely hivataluktól fosztja meg az elítélt s immár *közhivatalnok*nak minősített vasuti altiszteket.

Érdekes mindenestre és feljegyzésre méltó dolog, hogy ezideig a forgalom erőszakos beszüntetéséből kifolyólag vád alá helyezett vasuti alkalmazottak közül csupán a kassaiak ítéltettek el s így önkénytelenül is előtérbe lép annak a feltevése, hogy ime, a sztrájkot tulajdonképen Kassán, az állam-

vasutak ezen egyik végállomásán csinálták és nem másutt, mert hát a hasonló ok miatt vád alá helyezett többi vasutiak, köztük az igazán bűnös ugynevezett *13-as bizottság* tagjai is fel vannak mentve.

Ez a visszatetsző és a való tényeket merőben meghazudtoló körülmény nézetünk szerint nem is vezethet másra, mint az elítéltek megkegyelmezésére.

Hogy az illetékes körök foglalkoznak a kérdésnek ily módon való s a jelen viszonyok között részünkről kizárólag helyesnek vélt megoldása felől, erre bizonyosság az is, hogy az elítélt kassai altisztek előtt a Kuria ítélete felsőbb rendeletre még ezideig sem hirdettetett ki, a miből mi azon feltevésünk megvalósulását szeretjük következtetni, hogy a várva-várt teljes bünbocsánat kieszközlése iránt a szükséges lépések már megtétettek.

—ts—

(Vége.)

Visszaélések meggátlása.

Január 28.

Egyetlen intézménye sincsen az országnak, amellyel szemben — joggal-e, vagy jogtalanul — ugy magánosok, mint testületek

Na hát ekkora bolond se járt még szabadon. És csak Buza János lenne még nála is nagyobb bolond, ha nem megy bele a cserébe.

Ugy ment a dolog, olyan egy-kettőre, akár a tündérmesékben. Még félig se járta meg napi utját az a legfényesebb golyóbis odafenn és Buza János családjával egyetemben elfoglalta a kastélyt.

A kasznár szinte hüledezett a gyönyörűségtől: hogy hajlongott előtte a sok czifra szolgál.

Drága köntösöket hoztak számukra. Az asztal csak úgy görnyedezett a sok finom eledel alatt.

Másnap a reggelinél diszes pongyolában ült mellette a felesége, remek bársony zekécskében a két kis fia.

A boldogságtól kezdetben nem vette észre, a mi pár nap múltán szemébe tünt, hogy az ő örök vidám felesége most olyan szótlan, szomorú. A két kis fián is megakadt a tekintete: olyan volt az ábrázatuk, mint a fehéritett vászon.

Nem is a Magda formája volt az az asszony, de a Karapy nagyságos asszonyé, a kinek mindig olyan az ábrázata, mint a falon függő festett kép. A két gyermek is mása volt az uraság csenevész fiainak.

Eleinte csak hitegette magát Buza János, hogy ő azért mégis jó cserét tett. De hova hamarabb könye csordult a cserén.

Mindenkép titkolni akarta, de végre kitért belőle a mi a szívét folytogatta:

— Jaj, de szerencsétlen vagyok!

Pedig még aztán következett a rossza. Egy napon arra ébred, hogy meghalt az egyik fia.

Most aztán kétségbeesett zokogással ordította:

— Jaj, de megcsalódtam a cserén! Jaj, de boldog voltam és jaj de boldogtalanná lettem! . . . Kincsekért odaadtam boldogságomat, jaj, de megcsalódtam! . . .

* * *

— Miért sir, édes apjukom? ébredjen már föl.

Buza János felnyitotta szeméit. Mellette állt az angyalarcú, aranyszivű felesége, az ő örök vidám mosolyával. Ő maga benne ült a bőr karosszékben. A nyitott ajtó előtt a két fia hanczurozott. Ugy ki volt pirulva mind a kettő, mint a pünkösdi rózsza.

— Mit álmodtál, édes apja?

— Hát álom volt?

Magda asszony odaszólt a két vihánczó fiához:

— Ne lármázzatok gyerekek, most mondta a Gyurka hetes, hogy haldoklik az uraságék kis betege.

Buza János lassanként eszmélt föl. Magához ölelte az ő jó feleségét. Háláadó tekintettel nézett az ég felé, meg a két egészséges porontyára.

— Hát bizony nem cserélnék azokkal odaát! De szegény is némely gazdag ember.

Kövér Ilma.

részéről annyi és olyan igények támasztatnának, mint a magyar királyi államvasutak. Elannyira, hogy ma már — ugyszólván — alig van az országnak lakosa, aki egy vagy más czímen a vasuttól valamilyen kedvezmény igénybevételére ne érezné magát jogosultnak.

Ha a panyidaróczi gimnázium ifjúsága kirándul, adjon a vasut kedvezményt.

Ha a jászalsó-kerekegyházai kiscgazdák „csikó-látóba” mennek Bábolnára, adjon a vasut kedvezményt.

Külföldön ténfergő, nagyon sok esetben munkakerülő kétes existenciákat szállítson haza a vasut ingyen.

Gyűléseznek a nazarénus-papok, megint csak a vasut az, a melynek kedvezménnyel kell kirukkolnia és így tovább megy az a végtelenségig.

Hát hiszen jó. A vasut elvégre is az ország közgazdasági, kereskedelmi és kulturális tényezője és ebből folyólag értem és elismerem a kedvezmények adásának jogosultságát, de csak ott, ahol tényleg a köz javáról van szó; de azt már azután csakugyan nem értem és nem látom be, hogy mindeme kedvezmények rekompenzációja fejében miért legyen szabad a vasutat, ott, ahol tetszik, akkor, amikor tetszik, és annak akinek tetszik megrövidíteni, becsapni és megcsalni.

Mert hogy ez így van, annak a mi hivatalos lapjaink a legjobb bizonyítékai. Alig jelenik meg szám, amely ne hozná, hogy a Krausz és Mayer budapesti vagy a Himmel és Hergott bécsi czég utazója visszaélt a neki adott szállítási kedvezménnyel, tehát *becsapta* a vasutat, vagy hogy Monokli Gáspár volt vármegyei léhűtő a most már jogtalanul birtokában levő féláru igazolványt vonakodik beszoigáltatni, azt az igényjogosultság megszűnése után is tovább használja és így ismét csak a vasut az, a melyet becsaptak.

Hirlapírók, a kik lapjuktól megváltak, tisztviselők, akik a szolgálatból kiléptek vagy elboesáttattak, minden rendű és rangu egyének, akik valaha valamilyen czímen kedvezményjogosultak voltak, vigan utazgatnak szerte az országban, noha a kedvezményeket igénybe venni jogczimük csak „volt”. A vasut utánfizetési jogosultsága —

közhiedelem szerint — csalás, becsapni a vasutat azonban *virtus*.

A fent elmondottakat fényesen bizonyítja az alábbi kis statisztika, amely szerint az 1904. évben *szállítási igazolvánnyal* elkövetett visszaélés --- --- --- 14 esetben, kedvezményes jegyekkel --- --- 17 „, hirlapírói bérletjegyekkel --- --- 7 „, egy utra szóló féláru igazolvány. 22 „, tisztviselői és egyéb kedvezmény. 6 „
összesen tehát --- --- --- 66 esetben derítette ki a vasut, hogy dédelgetett kedvezményesei becsapták. Mennyi lehet most azon esetek száma, amelyeket ki nem derítettek!?

És hogy ebben a tekintetben ennyire jutottunk, annak — valljuk meg őszintén — nagyrészt maga a vasut az oka. Talán csak a szabaduszást folytatják annyi jogczímen, mint a mennyin a vasut nyujtotta utazási és szállítási kedvezményt kéri és megkapják. De ezenkívül okai a mi nagyon hiányos törvényeink is, amelyeknek az efféle visszaélések kellő megtorlására nincsenek paragrafusai.

Minősítenék csak az effajta virtuskodásokat csalásnak, zárnák el azok elkövetőit néhány hétre vagy hónapra s köröznék neveiket nyilvánosan a hirlapokban (mint pl. az élelmszer hamisítókét), — bezzeg akkor megcsapanna a visszaélések száma és nem lehetne az egy utra szóló féláru igazolványokat — ugyszólván — a dohánytözsdében megszerezni.

(Folyt. köv.)

HETI KRÓNIKA.

Oroszország népe forradalmi lázban,
Titkos gyülekezés valamennyi házban . . .
Letiport szabadság, leigázott nemzet
A zsarnoki önkényt türte, míg lehetett.
De a pohár megtelt, a lava mozdu —
S szökni kell a czárnak saját országából.

Bár a zord hatalom, mely kegyetlen s gyáva,
Végső veszedelmét nem érzi, nem látja.
S hideg vérrel, büszkén, gyilkos puskatűzzel
Lázogató népeket uj csatára tüzel: —
Ez a népilet a zsarnokság sirja,
S derengő szabadság hajnalának pirja.

Izgalmas napokban nekünk is volt részünk,
Ideje lesz kissé nyugalomra térnünk.
Kipihenni a sok kortesbeszéd árját,

Az izgatást, a mely annyi lelket átjárt,
Bántó szavak gunyját, becsmérő beszédet.
Elfeledni végkép, akárhogy is sértett.

Vilmos császáreknál szomorú az élet,
Hogy a trónörökös sulyos beteggé lett.
A német hadsereg ifju kapitányát
Dagadó párnáin lázas álmok bántják,
S császári atyjának sötét aggodalmát
Tudós professzorok egyre csititgatják.

Minap Debreczenben furesa ember halt meg,
Homok-kunyhójában megölte a hideg
Irigy emberektől félre vonult régen,
S egészen elvadult vad gyűlöletében.
Kutyahus és növény volt a tápláléka,
Ő meg a hidegnek lett most martaléka.

Tél apó erősen tartja magát, az tény,
Öreg létére is ugyan kemény legény.
Zuzmara, hó, jég, fagy, ez a helyzet máma,
Kialudt a földnek minden tüze, lángja.
A szivek is hűlnek és ez komoly hiba:
Sohasem érünk el igért — **pragmatika!**

Turidu.

HIREK.

* **Ludvigh Gyula kitüntetése.** Ő felsége *Ludvigh* Gyulát, az államvasutak elnökigazgatóját valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.

* **A sztrajkoló vasutasok és a kormány.** Az igazságügyminisztertől a kassai ügyészséghez rendelet érkezett, hogy a sztrájk miatt elítélt vasutasok büntetésének végrehajtását egyelőre fel kell függeszteni. Az ügyészség erről már értesítette az elítélt kassai vasutasokat. Ez a halasztás előjele annak hogy az elítéltek kegyelmi kérvényét a király meg fogja hallgatni.

* **A kecskemét-lajosmizsei vasut kisnyirkerekegyházi szárnyvonalainak megnyitása.** A magyar királyi államvasutak Budapest-balparti üzletvezetőségének kezelése alá tartozó kecskemét-lajosmizsei helyi érdekű vasut és ennek kisnyir-kerekegyházi szárnyvonala Kecskemét, Kecskemét alsó pályaudvar, Kisnyir, Lajosmizse és Kerekegyháza állomásokkal, Kecskemét-Máriaváros megálló-rakodóhelylyel s Széktó, Máriakápolna, Miklóstelep, Kunszentmiklósi ut, Nagynyir, Alsó-Méntelek, Felső-Méntelek. Szt.-Lajos, Hetényegyháza, Szarkás és Móczártelep feltételes megállóhelyekkel folyó évi január hó 16-án a nyilvános forgalomnak átadatott. — Valamennyi állomás és rakodó állomás az összforgalomra, Kecskemét-Máriaváros megálló-rakodóhely a személy-, podgyász és kocsirakományi teheráruforgalomra van be-

rendezve; a feltételes megállóhelyek ellenben csupán személy- és podgyászforgalomra szolgálnak.

* **Uj vasut Zemplénmegyében.** Az ugynevezett Czirókavölgy mentén Zemplénmegyében új vasutat terveznek, amelynek összes előmunkálatai készen vannak és a finanszírozás kérdése is megoldottnak tekinthető. A szóbanforgó vonal mentébe mintegy 130,000 hordnyi erdőterület esik, amely eddig közlekedési eszköz hiányában egyáltalában nem volt kihasználható úgy, hogy csak az utóbbi időben keletkezett itt-ott 2—3 fűrészgyár.

* **Szöngázmérgezés.** Végzetessé vált szerencsétlenség történt Szepesbélán. Szatmári J. ottani vasuti őrnél az előző estén kőszénnel fűtöttek be és — a mint ez többnyire faluhelyen szokásban van — betömtek a kályhacsövet, hogy a meleg tartós maradjon, de vesztökre. Reggel feltűnt, hogy a vasuti őr házában szokatlan csend volt, utána jártak a dolognak és midőn benyitottak a lakásba, iszonyu látvány tárult a belépők elé. A háromtagu család önkívüli állapotban feküdt még az ágyakban, a szobában elterjedt szöngáz mindjárt meggyőződtette a szomszédokat, hogy itt nagy veszély forog fenn, nyomban orvost hívtak, a ki az élesztési kísérleteket megkezdte. — Egy két éves gyermeknél azonban minden élesztési kísérlet hiábavalónak bizonyult, ellenben a család többi tagja megmenekült.

* **A miskolcz—diósgyőri közúti vasut építését** február 15-én kezdik meg.

* **Megszűnnek a „nem dohányzók.”** Mint értesülünk, a m. á. v. igazgatósága elhatározta, hogy a „nem dohányzók“ szakaszát törli s csupán a „hölgyszakasz“ tartja fenn, mert hiszen ma már úgy is több a dohányos férfiak száma, mint azoké, kik irtóznak a szivarfüsttől. Hir szerint a máv. eme rendelete már jövő hó elsején lép életbe.

* **A Pozsony dunaszerdahelyi h. é. vasut rt.** cégét Pozsony—komáromi egyesült h. é. vasut rt.-ra változtatta át.

* **Villamos vasut Mattuglie és Lovrana között.** A mattuglie-lovranei villamos vasut létesítésével megbízott *Münz J. L.* bécsi vállalkozócég a mattuglie-abbaziai szakaszon a munkálatokat már megkezdte és a kedvező idő beálltával nagy erővel fogja folytatni, mert az egész vonalat még az idén át akarják adni a közforgalomnak.

* **A nagykőrös-kecskei keskenyvágányu vasut** létesítésére O Kécske község törzsrészvények ellenében 60,000 K hozzájárulást szavazott meg.

*** Orosz-keletgalicziai vasuti összeköttetés.**

Az orosz-keletgalicziai forgalomra fontos a leMBERG-belzeGI vasuti vonal meghosszabbítása orosz részen a toMASZOW-lublIni vonaltól a monarkia határáig, amelynek kivitele tőke hiányában késett és már kérdésessé is vált, mint varsói főkonzulátusunk jelenti, a megvalósuláshoz közeleg. A vonal tervezőjének a koncessziót meghosszabbították és a részvénytőke letételére újabb határidőt adtak. A tervező a biztosítéki tőkének egy részét letette, a maradvány letételére pedig egy konzorciium alakult. Azt mondják, hogy a tárgyalások már annyira előrehaladtak, hogy az építést már 1905. év tavaszán megkezdik.

*** Bosszu-e, vagy utonállás?** Stróbl József vasuti ácsmester mit sem sejtve ment hazafelé M.-Zomborra. A község végén, egyszer csak közelből egy lövést irányítottak reá, de az nem talált; hamarosan jött a másik lövés, melynek töltése és fojtása már a kalapját elvitte, de testében ez sem tett kárt, csupán az egyik szemébe hatolt egy csomó fojtás. Stróbl látta, hogy ennek fele sem tréfa kapta magát és futásnak indult s meg sem állt a lakásáig; a hol a nagy ijedelem egyenesen ágyba döntötte s még ma is ott fekszik. Merénylőjében valami Turóczy nevű munkást vélt felismerni. Hogy aztán tényleg jól ismerte e, az még ma sincsen kiderítve.

*** Vasuti elgázolás.** Borzalmas látványt nyújtott a vasuti vágány mentén fekvő leány holttest, kít f. hó 13-án a Homonnáról Ujhely felé induló hajnali vonat átgázolt. A szerencsétlen teremtés lábait a vonat lemetszette, anélkül, hogy valami vértőcsa jelezte volna a szerencsétlenséget, ami azt bizonyítja, hogy a rettenetes hidegben előbb megfagyott. Továbbá pedig az a körülmény, hogy a ruházata papucs és ingből állott, azt bizonyítja, hogy éjjel kiszökhett valahonnan és őrületében a vágányon futkosott, amíg a borzasztó hideg megdermesztette tagjait s ott össze esett. A hatóság nyomban intézkedett a hulla eltakartása iránt, amelyen előbb orvos rendőri boncolás ejtetett meg.

*** A körmend-muraszombati vasut engedélyese,** Széchenyi Tivadar gróf, értekezletre hívta össze Muraszombat polgárságát a régóta húzódó vasut építésének ügyében. Az értekezleten Széchenyi gróf bejelentette, hogy a kormány e vasutépítés költségeihez való hozzájárulásának százalékát 18 száza-

lékről 20 százalékra felemelte és a hadügy-miniszter a vasut építéséhez jóváhagyását megadta. Így tavasszal az építési munkálatokat már meg lehet kezdeni. Bejelentette továbbá azt is, hogy 50,000 koronát letett biztosítékul.

*** A baja—báttaszéki hidépítési munkálatokra** eddig 30,000 koronát használt fel a kereskedelmi minisztérium. Ezt az összeget a traszirozás, előmunkálatok és a próbafurások vették igénybe. A vasuti hid, továbbá a Szabadka—Baja közti másodrendű vaspályának elsőrendűvé leendő átalakítása és a végállomások kibővítésének összköltsége 8,000,000 koronát tesz ki. Az építkezést három év alatt kell befejezni.

*** A szibériai vasut személyforgalma.** A szibériai vasutakon 1902. évben szállított utasok száma 1,002,547 volt; az I. osztályt igénybe vette 7,748, a II-at 63,537, a III-at 367,213, a IV-et 419,161, ezenfelül 144,888 átköltöző is szállított. Ezen szám adatok szerint a személyforgalom, hasonlítva az előző évihez, 155,906 egyénnel, azaz 15%-kal emelkedett. Ezen emelkedést főleg a III és IV. kocsiosztályok utasai számának emelkedése tette ki, a mi viszont az 1902. év kedvező termésének tudható be. Az utasok számának emelkedését másrészt az is okozta, hogy ez évben nyílt meg Mandzsuriával a vasuti összeköttetés. Az 1902. évben szállított utasok számából az I. osztályra 0.77%, II-ra 6.34%, a III-ra 36.63%, a IV-re 41.81%, végül az átköltözőkre 14.55% esik. E szerint a személyszállítási forgalom javarészt a III. és IV. kocsiosztály utasai tették ki. Az átköltöző utasok számánál 1902. évben, hasonlítva az előző 1901. és 1900. évek forgalmához, apadás állapítható meg, mert az 1902. évben 144,888, az 1901. évben 148,669 és az 1900. évben 305,426 átköltöző szállított. Ezen apadás főokát az 1900. és 1901. évi szibériai rossz termések okozták, a mi a betelepítési hatóságokat arra készítette, hogy az átköltözéseket, illetve telepítéseket csökkentsék. A szibériai vasut által ezenkívül szállított 69 I. osztályu, 747 II. és 54,075 III. osztályu katonai utas, továbbá 74,153 rab a kíséreléssel együtt. 1900. évben a kínai zavarok következtében a szibériai vasutakon háromszor annyi katona szállított, mint 1901. évben és háromszor annyi, mint 1902. évben. A rabok szállítását illetőleg a szám adatok nem voltak megállapíthatók. Az utasok, a katonaság, valamint a rabok és kísérelők szállításából a szibériai vasutaknak 1902. évben 3,136,947 rubel és 53 kopek bevétele volt, vagyis 381,243 rubel és 85 kopekkel több, mint 1901. évben.

A máv. szállítási bevételei.

Január 28.

A magyar királyi államvasutak az előző évhez képest változatlanul 8040 km. hosszú saját hálózatukon bevételeztek az ideiglenes összeállítások szerint a múlt évi december hóban 16.145,400 K-át (ebből 4.086,400 K a podgyász- és személy- és 12.059,000 K a gyors- és teherárúk forgalmából), ami ugyan-ugy, mint rendszeren, december hóban jóval — mintegy 3 és fél millió koronával — kevesebb, mint az előző november havi ideiglenes bevétel, de 652,020 koronával több, mint az előző 1903. év hasonló havában.

Az év eleje óta december hó végéig, vagyis az elmúlt egész évben pedig a m. kir. államvasutak szállítási bevételei — a különféle, nagybárra a helyi érdekű vasutak üzemeltetéséből származó önköltségi megtérítések nélkül — 218.331,728 K-ra rugtak (ebből 56.694,614 K a személy- és 161.637,114 kor. az áruforgalomból), mely szám azonban, minthogy abban az utolsó három hónap bevételei még csak ideiglenes számokkal szerepelnek, még helyesbitendő lesz. Ezzel szemben kitétek az előző 1903. év tényleges szállítási bevételei 210 479,976 koronát, mely összegből 54.775,780 korona a személy- és 155.704,196 K az áruforgalomra esett.

E szerint az 1904. évi bevételek megközelítőleges többlete kerek összegben 8.000,000 korona, mely többletből mintegy 2 millió K a személy- és 6 millió K az áruforgalomra esik, ami körülbelül 4 százaléknyi emelkedésnek felel meg.

Tekintve, hogy a múlt év termése, ami a szemes terményeket illeti, tudvalévőleg középen aluli volt, a tengeri pedig határozottan rossz volt, ami mintegy 70—80,000 kocsirakomány forgalmi elmaradást jelent, a bevételeknek, dacára ezen kedvezőtlen körülményeknek, fentemlített emelkedése mindenesetre megnyugtató a m. kir. államvasutak pénzügyi jövőjére nézve, annál is inkább, minthogy így is a múlt év bruttó bevételei a legnagyobbak, mely eddigéig a m. kir. államvasutak hálózatán elértettek, úgy, hogy dacára a mindenesetre szintén emelkedett kiadásoknak, az előirányzott tiszta bevétel is el fog éretni.

A feleség.

— Szellemes mondások. —

Minden férjnek a hozzá méltó felesége van.

Block Henrik dr.

A szerelemaek hályog van a szemén. No, de a házasság megoperálja.

Dumas.

Akkor ismered meg a feleséged, ha hét kását fogyasztottál el vele.

Magyar közmondás.

A nők minden reményüket, minden vágyukat és minden szenvedélyüket viszik magukkal a házasságba; mi férfiak mindegyikből egy bizonyos maradékot.

Márkus József.

A házasságok égben köttetnek, azért kell mennyei türelem hozzá idelelni elviselni.

Nestory.

Jól teszed, ha megházasodol, de még jobban, ha nőtlen maradsz.

Paulus.

IRODALOM.

Olvasóinknak ingyen! Intézkedtünk, hogy mindenik olvasónk, ki lapunkra hivatkozik, ingyen és bérmentve kap mutatványfüzetet az „Érdekes könyvtár“-ból, a világ legolcsóbb folyóiratából, melynek előfizetési ára ingyen 100 oldalas naptárral együtt egész évre 2 korona. Tessék tehát levelezőlapon eziránt a kiadóhivatalhoz (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) fordulni.

Innen-onnan.

„Játszik-e, Nagysád, négykezeset is?“

„Nem; az apuska megtiltotta, azt mondta, hogy annak soha sincsen jó vége. A papának tudnia kell, mert ő a mamával épen a négykezesnél ismerkedett meg.“

Az asszonyok csak azért duzzognak oly gyakran, hogy alkalmuk lehessen megbocsátani.

Mentünk a téli éjszakába . . .

Hullott a hó ránk hallgatag . . .

Felém hajoltál szemlehungyva,

Amint ott átkaroltalak.

Mentünk a téli éjszakába . . .

Nem tudtuk merre, tétován . . .

Mikéntha jártunk volna akkor

A tiszta álmok szüz honán.

Csönd, szüzi csönd volt, s lány fehérség . . .

Lelkéből áradtak talán . . .

A lázongó, a bűnös lelkem,

Be tiszta volt ez éjszakán!

tek az inai. Valami különös előérzet bántotta, a melytől nem tudott szabadulni.

Izgatottak voltak mindnyájan. Várták, lesték a közjegyző szavait . . . Most, most. Már csak egy perc, egy pillanat s mindjárt megtudják, hogy gazdag, nagyon gazdag emberek lettek . . .

— És nem lettek gazdagok. Lisztes Samu kezét — vér szerinti rokonok hiányában — nem kötötte meg a törvény s így ő teljes vagyontát jótékony-czélra hagyományozta. No, az éhes rokonoknak is jutott valami esekélység. A fogadott fiu is megkapta a magját, nem többet azonban, mint a meny-nyit ajándékba szoktunk adni annak, a ki jót tesz velünk . . .

Kócsék elsápadtak s az asszony bele fógózott az asztalba, hogy el ne essék. Szédült. Elszédítette ez a hallatlan csalódás.

Hát kimaradtak. Nincs semmijük. Most még szegényebbek, nyomorultabbak, mint azelőtt.

Hallotta háta mögött a kárörvendők bántó megjegyzéseit. Most már szurtak minden szavukkal, mertek beszélni, hiszen magukfajta koldusnéppel állottak szemközt, a mely legutolsó vagyontát, a reményt is elvesztette.

Márta oda fordult az anyjához :

— Vigyetek ki, mert azt hiszem, hogy megfuladok . . . Anyám menjünk haza! . . .

— Vagy inkább a temetőbe! . . .
S beborult, még mielőtt hajnalodott volna . . .

Láttam akárhányszor. Azt is észrevettem, hogy reggelenként itt ólálkodik a közelben, mikor Márta lesz minden. Tudom, az a vén zsvivány rá hagyja az összes vagyontát. — Hiszen a rokonait gyitől, utálja . . . Ez meg tudott neki hizelegni, jól kihasználta a gyengéit. Dehát jól tette, okos volt érte . . . Hej, hej, csak mondom én. Hajnalodik, Málkám, hajnalodik. Megyek is mindjárt a fiu után, te meg beszélj Mártával. Csak okosan s tapintatosan.

Az asszonynak nem igen volt szava, a mive kifejezhette volna azt a fél boldogságot, a minek a másik felét még a haldokló Lisztes uram szorította markában.

— No, de jó az Isten, majd csak ránk tekint mind a két szemével. Már meglátott bennünket. Hej, hej, se hitem volna . . .

II.

Mire az öreg Lisztes kiszenvedett, Kócs Gáspárnál rendben volt minden. Az egész ház érezte, hogy megváltozik a világ. Érezték a hajnal első sugarát. Mindnyájan. Még a fakó arczu mindenes is, akinek összes reménye az volt, hogy talán jobb kosztot fog kapni ezután. A nyápicz, vérszegény Tónika uj ruháról, virágos kalapról és selyem napernyőről álmodozott. Lesz minden. Márta is fényes jövőt rajzolt maga elé. Előkelő társaságok, hintó, firdőzés. Oh, lesz minden. Kócs Gáspárné uj butorokat, ezüst evőeszközöket és sok drága holmit szemelt ki megvásárlásra. Lesz minden.

Mégis legjőzanabul az öreg Kócs gondolko-

zott. Először ki fogja fizetni az adósságait, hogy szabaduljon az örökös zaklatástól. Oh, milyen pompás dolog is lesz az, ha az elseji fizetését egészen a kezéhez kapja s az adósságot kérő hitelezők elől nem kell majd bujdosnia, mint az utolsó gonosztevőnek! Új élet kezdődik csupa fényvel, csupa derűvel.

Hát így megváltozott az egész ház. Eltűntek a gondterhes, szomorú arcok s a Márta fonnyadozó bőre is rózsaszínű, üde lett, mint tizenhat éves korában. Oh, nagy dolog az a boldogság, nem tudja más, csak aki belejut.

Aztán rögtön, sebtében vásárolni kezdték a stafingot — hitelbe. Három varrónót vitettek a házhoz, a kik egész napokon át szabtak, férczeltek — hitelbe. De az nem tesz semmit, hiszen mindenki tudta, hogy Kócsékra rövidebb idő múlva szebb, boldogabb napok derülnek . . .

Harmadnapra földbe dugták az öreg Lisztest. Sok, nagyon sok ember volt a temetésén. Nem sirt senki, csak Kócsék morzsoltak ki a szemekből egy-két csalárd könnyet. A fiu meghatottan mutatta magát és folyton Mártán volt a tekintete. A Lisztes mellőzött, szegény rokonai ott agyarkodtak a hátuk megett és dultak-fultak magukban.

Hallották már a szelét a dolognak, hogy ők talán ki is maradnának az örökségből. Az alvégi molnár — nagy erős ember volt — váltig állította, hogy akkor agyonveri azt a komisz kölyköt. — A eszmadia azonban másként gondolkozott: megtámadja a végrendeletet egy országos pörrel, a milyet még régen láttak. Majd kihozza a törvényt az ő igazságukat.

A többi rokonok gyávák voltak és tehetetlenek. Nem mertek még hangosan beszélni sem, csak úgy egymás között adták tovább a szót. Biztak a molnárbán, meg a eszmadiaiban, hogy szavuknak állanak . . .

A temetés után nagy morogva, mint az éhes kutyák, úgy hagyták el a Lisztes kuriát. Fenyegézték a fogaik között, hogy így lesz, úgy lesz, majd megmutatják ők. A fogadott fiu pedig nyugodtan és boldogan ment Kócsékhoz vacsorára.

Gyászoló hangulatot erőszakoltak magukra a torozók s talán benne is maradnak, ha a bor meg nem oldja a nyelvüket. Így azonban hamar rendbe jöttek egymás között mindazon dolgokra nézve, a mit külön-külön már tudtak előre, csak nem akartak mondani. Megegyeztek a házasságra, terveket kovácsoltak és a fiu minden tíz perczen megcsókolta Mártát, immáron szegyenkezve húzódó menyasszonyát.

A halotti tor szinte átalakult lassanként nász lakomává.

III.

A közjegyzői hivatalban bontották fel a végrendeletet.

Ott volt az összes rokonság, a nyomorult, szegény rokonok, a kik kétségbeesett szívossággal ragaszkodtak a remény utolsó szálfájába is. Hátha mégis. Talán gondolt rájuk s abban a pillanatban, mikor az elmulás eszméje gyökeret vert lelkében, feloldódott iszonyu gyűlölete, a mely tőlük elfordította a szívét. Talán, talán.

Kócsék is oda tolakodtak. Márta erősen belekapaszkodott vőlegénye karjába s még úgyis remeg-

FEJTÖRŐ. Koczkarejtvény.

1	a	a	a	a	a	á	e	1
2	i	ó	ó	u	u	d		2
3	d	f	k	m	r			3
4	r	r	r	s				4
5	s	s	t					5
6	z	z	6					
7	z	7						

A fenti koczkákban levő betűk akként helyezendők el, hogy azok a következő szavakat adják:

- 1—1. Hirneves szobrász volt.
- 2—2. Minden tett szülő oka.
- 3—3. Férfi név.
- 4—4. Képeken látható.
- 5—5. A parasztsos ellentéte.
- 6—6. Az ételbe szükséges.
- 7—7. Betű az ABC végéről.

A talány minden helyes megfejtője, a ki a megfejtéshez 50 fillér csomagolási díjat mel lékel, egy értékes jutalom-könyvben részesül.

Megfejtési határidő f. évi február hó 2. A helyes megfejtést február hó 4-iki számunkban tesszük közzé.

A „Haladás“ 4-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

A						D
1	m	a	gy	a	r	1
2	r	o	k	o	n	2
3	I	s	t	e	n	3
4	b	o	t	o	r	4
5	m	é	t	e	r	5
C						B

A 3 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldötték, a jutalomkönyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. I. urnak Beszt.-bánya. A kért könyvet minden utánjárás daczára sem sikerült megszerezniünk. Szíveskedjék velünk közölni, hogy ennek hiányában milyen természetű könyvet küldjünk jutalmul?

G. Ferencz. Nem ismerjük. Az illető bizonyosan nyugdíjazva van már.

Viola. Nem kételkedünk érzelmeinek őszinteségében, de a versét nem adhatjuk nyomda festék alá.

Kiadótulajdonos: Zsivkovics Antal

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül. Manhattanporral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni, aki tehenitől és kecskétől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval aki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 klg. 50 kor., 50 klg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár: Manhattan Electropor Vállalat
Budapest, VIII., Aggteleki-utca 15.

21

==== A legmagasabb kitüntetések. ====

Forstné Váncza Emma

Felsőmagyarország legelőkelőbb és legismertebb festészeti és fényképeszeti műintézete.

Sötétkapu. MISKOLC. Saját ház

Ajánlja általánosan elismert, művésziesen kidolgozott modern aquarell festéseit és platin na y tá-ai új és régi képek után, — izlésesen rendezett csoport- és tableaux képeit családoknak, barátoknak és egyesületeknek — bámulatosan sikerült gyermek fölveteleit a legújabb táálmányu műszereivel, melyekkel a leggyorsabb pillanat-felvétel lehet eszközölni a legborúsabb időben.

Vasutasok igazolójegyéhez szükséges fényképek nagy ármérsékléssel készítettnek!

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ

„Arany szarvas”-hoz címzett gyógyszerárában

MISKOLCSON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkendőcs.** Számos hülyy áldja jó hatását — szeplő-
puhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőrtől késő korig
megóvja, egy téglélly 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill.,
Hozzá Venus arczpor, fehér, rózsás és krém színekben, 1 kis doboz
90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
 - Pyrethro Salicyl szájszessentia** néhány cseppel egyszeri száj-
nyelvgyulladás, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis
üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér.
Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérre
takarítja, — Oly esetekben, hol ezen szájszerimeit nem használták
és fogfájás van, ajánlatk a kitűnő jó hatású (Pyrethro) szelvézi fog-
csepp, 1 üveg ára 50 fillér.
 - Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem
tanár előírása szerint készíve
a hajhullást és fejbőrkopásodást meggátolja, valamint egyéb fej-
bőrbetegségtől megóv és kellemes illattal fogva szívesen alkalmaz-
ható. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
 - Rácz Jenő keleti „Balsam hajuszpedróje”** soha még nem
meg nem avasodó, zsírmentes balsamokból készíve, igen kellemes
illatú, minden hajuszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér,
1 nagy doboz 50 fillér.
 - Cannabin** (gyukszembalsam), biztos hatású és legkönyelmesebben
alkalmazható szer a gyukszemek és bőrkeményedések
és sötét kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.
- Migrain,** főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szaporító szer, Jasmin aether
1 üveg 80 fillér.
Fagyás ellen Északi dr. Kepes fagykencőcs. 1 téglélly 1 korona.
Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg
2 korona.
- Egy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kívánatra részletes utasításokkal megküldetlek
Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonmásokat, úgy mennyi-
ségi, mint minőségileg és olcsóságukkal föltűnőjűk; úgy, hogy általában házi szerek gyáránt legjobban alkalmazhatóak.
- Főraktár: Budapestben **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerháza, Király-utca 12. szám.

Czelszerűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül pos-
tai portóköltések fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg bekitilteni.

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.